

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bode naro-
du vodnik!

Izbija vsako teden.
Mesečno:
za celo leto Din 30'—
za pol leta " 15'—
za izposajanje " 15'—
za celo leto Din 30'—
Inerati po tarifu. — Ple-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetške Stranke“.

Vsako vpliva
vse zadeve
svojega dela in
marljivosti!

Redakcija se ne
odgovarja. — Pisma in
toli se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
nbrov. št. 2004. — Račun
na poštni preložitvi
št. 44.004.

Nova vlada.

Cisto nepričakovano smo dobili na velikonočno nedeljo novo vlado. Vlada, v kateri so imeli slovenski klerikalci in srbski radikali večino, je padla na veliko soboto.

Nova vlada je sestavljena sledeče:

Predsednik: Velja Vukičević,
vojna: general Hadžić,
vnanje zadeve: dr. Voja Marin-
ković,
pravosodje: dr. Milan Srškić,
agrarna reforma: dr. Nikola An-
drić,
gozdi in rudniki: dr. Kosta Ku-
manudi,
poljedelstvo: Svetozar Stanković,
trgovina: dr. Mehmed Spaho,
socialna politika: Aca Miović,
finance: dr. Bogdan Marković
promet: general Milosavljević,
javna dela: Ilija Šumenković,
minister brez portfelja: dr. Perić.

Ugibanja.

Že dolgo pred veliko nočjo so se pojavljali glasovi v javnosti, da se nahaja Uzunovičeva vlada v krizi, ker da ima v parlamentu sicer večino, toda premajhno večino. Da to večino okrepi, je skušal Uzunović pridobiti za vstop v vlado ali radičevce ali pa Davidovičeve demokrate. O teh pogajanjih je bilo mnogo ugibanja, nihče pa ni vedel ničesar pravega, ali bo iz pogajanj kaj nastalo ali ne. Vsem tem pogajanjem pa je napravila nepričakovan konec — nova vlada...

Jedro zadnje krize.

Komaj je nova vlada bila zapri-
sežena so se ugibanja o novi vladi
pedvojila in potrojila. Ljudje si ni-
so mogli razlagati, zakaj je prav za
prav stara vlada šla, čeprav je ime-
la večino v parlamentu! Imela je
tudi proračun, imela je v finanč-
nem zakonu široka pooblastila, to-
rej vse, kar potrebuje parlamen-
tarna vlada za dolgo življenje. In
vendar!

In ko so ljudje izvedeli, da ima-
mo novo vlado, so zopet ugibali,
zakaj ni sestavljena na parlamen-
taren način, to je s sodelovanjem
parlamentarnih strank? — Dalje so
ugibali, zakaj ni v njej nobenega
Hrvata ali Slovenca. Razlagajoč si
vse te skrivnosti so eni rekli, da
bo vojska, in da zato ni v novi vla-
di nobenega Hrvata ali Slovenca,
ker da nam Srbi ne zaupajo...
Drugi so rekli, da je to začetek

diktature in tako je šlo to naprej
brez konca in kraja. Pravega pa ni
nihče zadel.

Rešitev uganke.

Najbolj verjetna pa je neka dru-
ga rešitev uganke in to je vpraša-
nje Bože Maksimovića, bivšega
ministra za notranje zadeve.

Mi vemo, da so se vsa pogajanja,
ki jih je vodil Uzunović z radičevci
in z demokrati, sukala okoli obtož-
nice, ki so jo vložili proti Maksi-
moviću demokrati. Kakor vemo, so
že prej enkrat obtožili Maksimovi-
ća radičevci, a takrat so Maksimo-
vića rešili slovenski klerikalci.

Nova obtožnica, ki so jo vložili
demokrati, je bila pa hujša, bila je
nevarnost, da glasujejo proti Ma-
ksimoviću ne samo demokrati in
radičevci, ampak tudi takozvani
pašičevci, ki imajo z Božo Maksi-
movićem jako hude račune. Proti
demokratom, radikalom in Paši-
čevcem pa je bila ostala vladna ve-
čina preslabotna in zato je morala
vlada pasti, da se Boža Maksimo-
vić reši obtožnice.

Zakaj je nekim krogom ravno
na Boži Maksimoviću toliko leže-
če, tega pa ne moremo tako glad-
ko povedati. Naj zadostuje le opom-
ba, da ima jako močno oporo in za-
ščito.

Nova vlada je parlament odgodi-
la do 1. avgusta. Do 1. avgusta po-
slanci ne dobe dnevnice.

žalostna SLS.

V celi krizi so pa najbolj žalost-
no vlogo igrali slovenski klerikalci.
Njim sploh nihče ni povedal, kaj
se pripravljajo in tudi jih ni nihče
nič vprašal. Zato je bil tudi »Slo-
venec« kar divji, ko je na veliko-
nočni pondeljek moral sporočiti
svojim pristašem, da so njihovi mo-
žje sfrčali iz vlade.

Mi smo že takrat, ko so klerikalci
kar na slepo začeli služiti radi-
kalom, zapisali, da bode klerikalce
še glava bolela. Oni nam niso ver-
jeli ampak so v svoji brezmejni
ošabnosti zaničljivo gledali na vse,
kar se jim ni slepo pokorilo. Sedaj
prejemajo svoje plačilo!

Utegne pa se v kratkem dogo-
diti, da bo g. Boža Maksimović zopet
prevzel ministrstvo za notran-
nje zadeve, ki je sedaj takorekoč
zanj rezervirano — prostih je še
5 drugih ministrstev — in da bo
on vodil nove volitve, in sicer tako,
kakor to žele jako merodajni
krogi!

Važni gospodarski predlogi.

Ta teden začne zborovati oblast-
na skupščina v Ljubljani. Skup-
ščini je predložil oblastni poslanec
inž. Fr. Z u p a n č i č sledeče važne
gospodarske predloge:

a) Za uravnavo potoka Bistrica
pri Št. Rupertu:

Potok Bistrica, ki izvira pod Do-
lami na Dolenjskem, pasira v svo-
jem zgornjem teku ozko dolino med
precej strmimi obronki. Pri Plav-
čevem malnu pod vasjo Draga pa
stopi ta hudournik v Št. Rupertsko
odprto polje. V normalnem vod-
nem stanju ima potok komaj 500
litrov vode na sekundo, toda ob
nalivih pa naraste v divji hudou-
rnik, ki trga bregove in udari
preko njih ter tako zalije pretežni
del šentrupertskega polja. Posebno
pa je v nadlogo zlasti vasem Št. Ru-
pert in Boštanj, ki imajo zapreke
in težke muke vsled visoke vode,
ki poplavlja te kraje skoro ob vsa-
kem večjem dežju.

Uravnava tega hudournika od-
nosno odstranitev poplav pa bi se
dala doseči najceneje in najhitreje
na ta način, da bi se zgradil v ozki
dolini nad Plavčevim mlinom jez
za veliki bajer, kateri bi v slučaju
velikih nalivov nabiral visoko vo-
do in reguliral njen odtok skozi
šentrupertsko dolino. S to napravo
bi se obenem jako ugodno in ko-
ristno dala združiti tudi naprava
hidroelektrične centrale, ker bi ba-
jer visoke vode v času nizke vode
dopolnjeval Bistrico vedno na nor-
malno vodno množino. Taka elek-
trična centrala bi bila iz prej na-
vedenega razloga zelo rentabilna
in je vrhu tega tudi nujno po-
trebna.

Vsled tega predlagamo: Visoka
skupščina skleni: Oblastnemu od-
boru se naroča, da nemudoma
ukrene vse potrebno, da se takoj
izdelajo načrti za prepotrebno urav-
navo potoka Bistrica in se preskrbe
potrebna sredstva za izvršitev re-
gulacije potoka Bistrica. Obenem
pa naj se izvrši študija hidroelek-
trične centrale na istem mestu.

b) Za preložitve ceste Krško —
Sv. Duh na klancih Gomilškov breg
in Kalce.

Iz mesta Krško vodi proti vasi
Sv. Duh zelo prometna deželna ce-
sta druge vrste, ki je edina zveza
z mestom Krško in postajo Videm-
Krško. Toda ker je speljana imeno-
vana cesta preko dveh klancev in
sicer eden preko Gomilškega brega
in drugi čez Kalce, preko kate-

rih ne more prevoziti par konj to-
vora nad 500 kg, je prevoz silno
otežkočen. Zlasti so prizadeti vino-
gradniki. Les pa, ki se nahaja v
tem okolišju, se sploh ne more eks-
ploatirati. Že leta 1923 je bil na-
pravljen načrt za preložitve imeno-
vanih klancev, toda do izvršitve
njega ni prišlo. Zato predlagamo:
Oblastna skupščina skleni, da se
načrt za preložitve obeh klancev na
tej cesti izvrši in s tem cesto za
vsak promet omogoči.

* * *

c) Za ureditev pregleda konj na
sedežih okrajnih živinozdravnikov.

Lansko leto se je vršil pregled
in popis konj od strani vojaške ko-
mande. Konji, ki so bili takrat še
premladi, in oni, ki so bili kupljeni
po pregledu in popisu na Hrvat-
skem od naših posestnikov, so
ostali brez stočnih listov. Sedaj za-
hteva vojaška komanda, da se mo-
rajo taki konji predstaviti v pre-
gled in popis na sedežu Vojnega
okruga. Tako morajo kmetje iz
skrajnih občin krškega in drugih
okrajev privedi konje v Celje, da
dobijo stočni list. To je za naše
kmete velikanska muka in za vse
posestnike takih konj nevzdržljivo,
ker na ta način izgube po cel te-
den dragocenega časa s potovanjem
in čakanjem. S tem se preprečuje
redno gospodarsko delo, ne glede
na to, da tudi konji pri tem trpe.

Oblastna skupščina skleni: Ob-
lastnemu odboru se naroča, da sto-
pi v stik z vrhovno vojno komando
v svrhu, da se taki konji, ki nimajo
stočnega lista, pregledajo od naj-
bližjega živinozdravnika, ki naj po-
tem poroča tozadevne podatke pri-
stojnemu Vojnemu okragu v svrhu
izdaje stočnega lista.

* * *

d) Za izpremembo taksnega za-
kona glede plačevanja taks na vo-
zila.

Na podlagi tar. post. 100 taksne-
ga zakona se plačuje za prijavo av-
tomobilov ter fijakarskih voz 200
dinarjev. Poleg tega se plačuje za
avtomobile na leto taksa v iznosu
3000 Din, za fijakarske vozove z
dvema konjema 500 Din in z enim
konjem 200 Din.

Po vseh modernih evropskih dr-
žavah je urejeno tako, da se davek
na vozila pobira in uporablja za
vzdrževanje cest v onem okolišju,
v katerem se plačuje. Posebno ve-
likega pomena in važnosti bi bila
taka uredba tudi za Slovenijo. Ve-

čina cest, ca 4600 km, ki so bile pred preobratom leta 1918 v oskrbi deželni odborov, pride sedaj v oskrbo oblastnih skupščin. Z ozirom na to, da nam niso bile povrnjene bivše deželne doklade, stojte sedaj oblasti brez sredstev za vzdrževanje teh cest. Novih dokladov za ceste pa vsled davčne preobremenitve predpisati ni mogoče, zato bi bilo pobiranje obstoječih taks od strani oblastnih skupščin edina pot do potrebnih denarnih sredstev.

Oblastna skupščina skleni: Oblastnemu odboru se naroča, da izposluje takoj pri centralni vladi spremembo tar. post. 100 taksnega zakona v tem smislu, da se davek na vozila odstopi oblastnim skupščinam.

e) Za popravo, zboljšanje in delno preložitve občinske ceste, ki

veže Skočjan preko vasi Rogačice —Laze—Konjsko z Radno.

Gori navedena občinska cesta je v zelo zanemarjenem in slabem stanju, tako, da nimajo zapušteni hribovski kraji nobene prave prometne zveze, kar je silna ovira za vsak gospodarski napredek. Cesta je po večini razdrta, mestoma zelo ozka in tudi zelo strma. Neobhodno je potrebno, da se najhujši klanci preloži, da bo omogočen težji tovorni promet. To cesto uporabljajo pred vsem posestniki občine Skočjan, Bučka in Studenec ter tvori ta cesta za večino teh krajev tudi najbližjo zvezo na železniško postajo Sevnica.

Zato predlagamo: Visoka skupščina skleni: Oblastnemu odboru se naroča, da ukrene vse potrebno, da se omenjena cesta takoj popravi in da se ista sprejme v vrsto okrajnih cest.

Ljubljanska oblastna skupščina.

Pričetek proračunske razprave.

Ljubljanska oblastna skupščina je pričela svoje proračunsko zasedanje v torek, dne 19. aprila. Na predsedstvo skupščine je bilo vloženo okrog 150 različnih predlogov. Seji je prisostvoval tudi novi veliki župan, ki je v svojem govoru omenjal razmerje med državno upravo in oblastno samoupravo.

Prevzem imovine bivše dežele Kranjske.

Predsednik dr. Natlačen je poročal nato, da je bil dosežen popoln uspeh glede prevzema imovine bivše dežele Kranjske. Ugodno je rešeno vprašanje izprememb bivših deželnih zakonov vojvodine Kranjske. Poročal je nadalje o uradnih prostorih oblastnega odbora, o nastavitvi uradništva, nakar je predložil skupščini proračun za leto 1927.

Nato je predsednik prečital predložene interpelacije in predloge, med katerimi so bili zelo važni oni naših poslancev, katere na drugem mestu priobčujemo. Naš tov. inž. Zupanič je ostro kritiziral postopanje predsedstva v pogledu predlogov in izjavil: »Pripominjam, da leži ogromno število predlogov pri predsedstvu, ki bi bili že lahko davno izročeni odsekom in predelani. Izgleda, kakor da bi večina hotela zavlačevati njihovo rešitev. (Klici iz večine: Dajte nam sredstva! Opozicija: Saj ste bili na vladi, zakaj si jih pa niste poskrbeli?) To je spravišlo poslance večine v veliko zadržano in razburjenje.

Proračun za ljubljansko oblast.

Danes je oblastni skupščini ljubljanski predložen sledeči načrt oblastnega proračuna:

Splošen pregled stroškov:

	Din
I. Splošna oblastna uprava	2,501.000
II. Deželna kultura	6,993.000
III. Javna dela in dež. imetje	13,030.000
IV. Obrt in trgovina	1,225.000
V. Zdravstvo in soc. skrbstvo	24,510.000
VI. Prosveta	500.000
VII. Dolgovi	—
VIII. Razni stroški in proračunske rezerve	1,200.000
Skupaj	49,959.000

Redni dohodki so preračunani na 10,422.896

Nepokrit primanjkljaj znaša torej 39,536.104

Ta primanjkljaj bo treba kriti ali z novimi dokladami, ali pa bo morala država iz rednega proračuna odstopiti gotove zneske oblastni skupščini za izvršitev del, ki preidejo od države na oblast.

Posamezni dohodki znašajo:

	Din
1. Obresti vrednostnih papirjev	3.072
2. Najemnina za deželni dvorec	50.000
3. Najemnina za vojašnico kralja Petra	50.000
4. Zakupnine, priznavalnine in obresti posojil	235.824
5. Donos oblastnih posestev (Mala, Grm itd.)	272.000
6. Prispevek interesentov za agrarne operacije	50.000
7. Donos kmetijskega preizkuševališča	80.000
8. Dohodki zdravstvenih ustanov (plačila oskrbnih stroškov itd.)	9,132.000
9. Dohodki skrbstvenih ustanov	400.000
10. Prispevki za obrtno-pospeševalni zavod	150.000
11. Mostnine, lovski zaklad itd.	100.000
Skupaj	10,422.896

Posamezni stroški znašajo:

	Din
1. Osebnih izdatki za obl. skupščino (dijete, in potnine, stenografi in nagrade za pomožne osebe)	355.000
2. Stvarni izdatki (pisalne potrebe, prostori itd.)	95.000
Skupaj	450.000

B. Oblastni odbor:

	Din
Nagrade in potnine odbornikom	400.000

C. Oblastni osrednji urad:

	Din
Za uradništvo	1,226.000
Stvarni stroški	425.000
Skupaj	1,651.000

D. Deželna kultura:

	Din
1. Kmetijski strokovni oddelek (osebni in stvarni izdatki)	370.000
2. Deželna posestva	189.000
3. Kmetijska šola na Grmu (osebni in stvarni izdatki)	805.000
4. Kmetijska izobrazba (tečajji, predavanja, razstave in kmetijski tisk, nadaljevalni pouk itd.)	230.000
5. Gospodinjstvo	175.000
6. Neposredno pospeševanje kmetijstva (nabava plemenske živine, podpore živinorejskim zadrugam, prispevki za konjerejo, ribarstvo, čebelarstvo, perutinarstvo itd.)	1,150.000
7. Za vinarstvo	450.000
8. Za sadjarstvo	230.000
9. Za zadrugarstvo, kmetijsko zavarovanje, semena, gnojila itd.	2,985.000
10. Deželno kulturni urad (zložba zemljišč, planšarstvo itd.)	875.000
11. Kmetijsko pre- in poizkuštvo	500.000
12. Oblastno veterinarstvo	200.000
13. Pospeševanje gozdarstva	150.000

E. Javna dela:

	Din
1. Stavbeni urad (osebni in stvarni izdatki)	850.000
2. Deželne ceste in mostovi	11,422.000
3. Vzdrževanje stavb (dvorec, muzej itd.)	158.000
4. Za regulacijo hudournikov	600.000

F. Trgovina in obrt:

	Din
1. Podpore za obrtne in trg. nadaljevalne šole	200.000
2. Podpore učencem	50.000
3. Podpore za izobrazbo učiteljskih strokovnih šol	50.000
4. Podpore zavodom za popoševanje obrti in druge podpore	755.000
5. Za tujski promet	150.000

G. Za zdravstvo:

	Din
1. Plače in doklade za osebe	4,860.000
2. Stvarni izdatki za obl. bolnice	11,885.000
3. Stroški za ostale bolnice	4,850.000
4. Za zdravstveno službo po okrajih	865.000

H. Za socialno skrb:

	Din
1. Dežji domovi in vzgajališča	1,400.000
2. Za posredovalnice dela	50.000
3. Za strokovno izobrazbo delavstva	200.000
4. Za delavske gospodinjke šole	100.000
5. Za izseljence	100.000
6. Za podpore	200.000

I. Prosveta:

	Din
1. Podpore za prosvetne ustanove	250.000
2. Pospeševanje prosvete	250.000
3. Za razne stroške in za proračunsko rezervo	1,250.000

* * *

Ta proračun je bil sestavljen, ko je bila SLS še v vladi. Ko pa je Slovenska ljudska stranka iz vlade izpadla, so sestavili še en proračun, ki predvideva komaj 2 milijona dinarjev dohodkov in stroškov. A še za pokritje teh malih stroškov bo treba vpeljati nove davke.

Naš pokret.

Dvanajsto pismo.

V Srbiji so politične in gospodarske prilike na kmetih zelo ovirajoče za razmah svobodnega kmečkoga gibanja. Vendar se je že leta 1904., torej kmalu po nasilni odstranitvi dinastije Obrenovičev, začelo kmečko-delavsko gibanje, ki je pod imenom »Seljačka sloga« nastopilo l. 1904. tudi pri volitvah v skupščino. Ta nova stranka je dobila takoj pri prvem nastopu štiri mandate. Toda voditelji gibanja so bili osebno nesposobni za vodstvo tega novega pokreta, ki je zato tudi propadlo. Ne samo, da niso znali izoblikovati stranki določnega programa in jasne ideologije, temveč so bili tudi na slabem glasu. Ob sebi se razume, da vladajoče meščanske stranke niso opustile ničesar, da novo gibanje umažejo in osmešijo.

Med vojno je srbski kmet mnogo mislil na svojo politično in gospodarsko osvoboditev, ko se je kot vojak potikal leta in leta dolgo po svetu. Po končani vojni se je takoj začelo z organizacijo kmetov in že 12. oktobra 1919 se je v Veliki Planini vršil ustanovni zbor »Saveza zemljoradnika«, ki je določil in sprejel strankin program. Ta program teži po svojih idejnih osnovah za gospodarskim, socialnim in kulturnim napredkom seljaštva v obče. Srbski kmet je bil v vseh vojnah svoje domovine tvorec njenih armad. On je pregnal Turke s srbskih tal, a od leta

1912 do 1918 je služil skoraj neprestano kot vojak, zanemarjajoč z odsotnostjo svoje domače kmečko gospodarstvo in dom. Toda zanj se skoro nikoli ni storilo kaj koristnega. Ostal je pozabljen, a plen in pridobitve njegovih naporov in zmag si je razdelila mestna gospoda, veletrgovski in finančni kapital, med seboj. Srbski kmet je še danes ponajveč žrtev denarnih oderuhov in magnatov, ki ga s pretirano obrestno mero od danih mu posojil gospodarsko upropačajo, da si je zemlja v Srbiji v splošnem rodovitna in socialno pravičnejše razdeljena kakor v ostalih delih države. Davščine so večinoma posredne, ki malega človeka največ zadenejo, torej tudi malega kmeta. Zadrugištvo je še slabo razvito, zlasti denarno, ki bi kmetu nudilo cenen kredit in delovno orodje za primerne cene. Nasprotno pa so zelo številni oderuhi, ali kakor jih imenujejo Srbi, »zelenaši«, ki pod silno težkimi pogoji kmetom posojujejo denar. Od njih so vsled tega odvisni kot producenti in kot konsumenti ter seve končno tudi pri političnem udejstvovanju.

Splošna izobrazba na kmetih je še zelo malo razvita. Povprečno je po vaseh samo 31% pismenih ljudi, a ponekod celo samo 1%. Pouk v šolah je prirejen po mestnem vzorcu. Mnogokje ljudske šole sploh ni, a ponekod poučujejo strokovno neizobraženi učitelji, n. pr. bivši študenti, bivši žandarji in podobno.

Cela Srbija ima 11 nižjih in eno srednjo kmetijsko šolo. Nasprotno pa je gimnazij nič manj kot 176! V čisto poljedelski deželi pride ena kmetijska šola na 630.000 prebivalcev, a ena gimnazija že na 70.000 ljudi. Zadnja leta se je to razmerje v toliko spremenilo, da je število kmetijskih šol v Srbiji naraslo na 23.

Zdravstvo in higijena ste istotako silno zanemarjeni. Celi okraji ne premorejo enega samega zdravnika. Že pred vojno je Srbija vodila takšno državno trgovinsko politiko, da so od nje imeli korist predvsem Belgrad in druga okrožna mesta. Tako se posredovalci in prekupeci, ki so organizirani navadno v nekakih »bankah«, množe kot gobe po dežju. Kmetje pa se naglo zadolžujejo in propadajo.

Srbska vas je bila do vojne socialno organizirana večinoma v rodbinskih združenjih, ki je bila zato gospodarsko znatno odpornejša. Po vojni se je ta rodbinska združenjska organizacija srbske vasi začela krhati. Pod pritiskom prodiranja špekulativnega kapitalizma v vasi kmečko gospodarstvo vedno bolj propada. Stari idilični in patrijarhalni časi se naglo odmičejo. Težka gospodarska kriza nastopa tudi v doslej najbolj trdnih in bogatih vaseh. Pogosto je edina obramba stalnega kmečkega doma pred propadom znani § 471, ki kmetu zasigurava zemljo petih dni oranja, hišo in dva vola. Če bi srbska zakonodaja ne varovala s to administrativno odredbo srbskega kmeta pred »zeleniščji«, bi se mu godilo najbrže še slabše.

Ideologija kmetijsko - delavskega pokreta v Srbiji je enaka bolgarskemu filozofskemu gledanju na pokret in na svet v obče. Gibanje gre za tem, da kmečko ljudstvo stanovsko organizuje ter si s pomočjo politične razredne organizacije državo osvoji, ki jo hoče preosnovati na znotraj tudi družabno. Ta ideologija je filozofsko zelo blizu ruski komunistični ideologiji. Razlika pa je v tem, da ruski komunizem načelno zametuje vsako zasebno lastnino, med tem ko zemljoradniški pokret v Bolgariji, Srbiji in tudi na Hrvatskem ustvarja zasebno lastnino v obliki stalnih domov, zahtevajoč za vsakega lastnega državljana tudi lastno streho. Pri nas se poimi »stanovsko« in »razredno« radi zamenjavajo ter vlada v tem pogledu velika nejasnost. Razred, socialno vzeto, je samo ena vrsta ljudi, je samo en del naroda. Tisti del naroda, ki dejansko vlada, je »gospodujoči razred«, a tisti del naroda, ki s svojim delom vzdržuje državo in vse, pa je gospodarsko potlačen, recimo kot kmet, kot delavec, kot obrtnik, kot umstveni delavec itd., pa tvorijo »delovni razred«. Ta idejnost je marksistična. Nasprotno pa kmečko gibanje na Hrvatskem to naziranje danes zametuje. Temu je filozofsko izhodišče celega gibanja človek. Ker so tudi po krščanskem nauku »vsi ljudje enaki«, je treba, da tudi kmečki ljudje postanejo enaki z ostalimi v življenju družbe. To pa ne morejo doseči zgolj s svojo stanovsko organizacijo, temveč

s splošno družabno socialno pravičnostjo. Ker tvorijo kmetje veliko večino naroda, oni niso samo en »razred«, en del naroda, temveč so oni sami narod.

To razliko v temeljnem pojmovanju si je treba zapomniti, ker samo pri jasnem razločevanju te ideološke razlike si moremo dostikrat razložiti razne neskladnosti, ki se pokažujejo v vsakdanjem političnem ali kulturnem življenju, ki pa imajo skoro vedno svoj prazvor v teh temeljnih filozofskih razlikah.

Leta 1919 započeto zemljoradniško gibanje je spočetka naglo napredovalo. Iz Srbije se je razširilo tudi v tistih »prečanskih« krajih, kjer žive Srbi, tako zlasti na Bosno, Hercegovino, Vojvodino in del Dalmacije. Poskus v Sloveniji ni uspel. Pri volitvah v konstituanto, meseca novembra 1920 je prodril »Savez Zemljoradnika« s 39 kandidati. Leta 1921 je izkazala stranka 1500 političnih organizacij (»Vaški sveti«) ter 140.000 organiziranih članov. Toda prišla je tudi za ta pokret »otročka bolezen«. V gibanje so prišli, kakor običajno ob takšnih prilikah, tudi razni politični spekulant, ki so zasledovali predvsem svoje osebne namene. Kongres, ki se je vršil od 27. do 29. oktobra 1922 v Banjaluki, je notranje spore rešil na ta način, da je odstranil razne nezadovoljnosti. To je imelo seve posledice, da se je širitev po-

kreta zaustavila. Pri volitvah leta 1923 je »Savez Zemljoradnika« sicer rešil samo še 10 mandatov, a število glasov, ki jih je bilo l. 1920 okoli 120.000, je naraslo na 160.000. Pri volitvah l. 1925 je število mandatov zopet padlo, sedaj samo na 6, toda glasove je »Savez« obdržal skoro vse. Glavno glasilo stranke je tednik »Seloc«. Vzrok, da je pri zadnjih dveh volitvah (1923 in 1925) tako zelo padlo število priporjenih mandatov, toraj ne leži v padanju glasov, ampak predvsem v umetni volilni geometriji, v volilnem nasilstvu in v razcepjenosti glasov po raznih volilnih okrožjih. Da so pa to nazadovanje strankinih mandatov v parlamentu pospeševali tudi že omenjeni notranji spori osebnega značaja, je razumljivo. — Pri zadnjih splošnih občinskih volitvah v Srbiji l. 1926 je po podatkih »Saveza« zmagala stranka popolnoma v 130 kmečkih občinah.

Zadnje čase je vstopilo v stranko večje število srbskih intelektualcev, med njimi tudi ena skupina, ki je levo socialistično orijentirana. Kako se bo gibanje razvilo v bodočnosti, je nemogoče prorokovati, kakor je danes tudi težko reči, kdaj postane ta naš slovenski, hrvaški in srbski kmetijsko-delavski pokret formalno enoten. Morda bo še najbolj prikladna oblika farmerske organizacije v Ameriki, ki je federativna. A. Prepeluh.

Cilji kmetijske politike.

Naša stranka, osnovana na zdravem političnem, socialnem in kulturnem programu, se dobro zaveda, da tega velikega programa ne more ustvariti, četudi dobi vse slovenske kroglice, vse poslanske mandate v Sloveniji, ker smo v politični borbi odvisni od Hrvatov in Srbov. Tako je tudi na Hrvatskem; radičevci imajo na svoji strani, lahko se reče, ves hrvaški kmetijski narod, narod, ki nosi svoje medalje na dlani, pa se dobro zaveda, da svojega programa ne more popolnoma ustvariti, dokler kmetijski pokret ne zmagaja v celi državi. Pri današnji stopnji razvoja naš veliki kmetijsko - delavski pokret, pokret narodnih množic — spodaj, v svoji politični borbi s pokvarjeno gospodo in bogataši, ne more doseči tega, kar želi, kar nosi v svoji duši — v programu, no, lahko doseže samo to, kar more »izpumpati«, in to, kar se »izpumpa«, izprosi, res — priznamo — to so drobtine.

Ta naša zavest je bila glavni povod, da smo stopili v eno fronto ramo ob rami z velikim hrvaškim seljačkim pokretom in danes delamo na tem, da to fronto kmetov in delavcev še povečamo s srbskimi kmeti (en del Črnogorcev je že na naši strani), in tudi z Bolgari. Postranska je stvar, ali bomo mi stopili k njim, ali oni k nam, glavno je, da se združimo. Ko se to ustvari, potem bo naša zmaga nezbežna.

Mi nismo ozkogrudneži, kakor so n. pr. naši klerikalci, ki sanjajo iz-

ključno samo o slovenskih nebesih, katerim ni mar, četudi drugi trpijo, samo da oni uživajo; ta klerikalna politična orijentacija je čisto evropska, sebična, nekrščanska, posojena od zahoda, posebno angleškega zahoda, kateri izkorišča in muči toliko tujih narodov na svetu z njegovo prevzvišeno civilizacijo — z mečem v roki. Izgleda, da je ta klerikalna enostranska orijentacija, poleg klerikalnega izkoriščanja vere v posvetne stvari — v politične svrhe, bila povod izjavi, ki jo je naš kmetijski voditelj Ivan Pucelj izrekel, v znamenem svojem govoru, v narodni skupščini v Beogradu, ko je rekel, da je Slovenska ljudska stranka brezverska stranka. Taka orijentacija je danes v obstoječi svetski družabni krizi — med starim gnilim materijalizmom in duhovnostjo, med zahodom in vzhodom, nezdrava. Naš politični pogled, naš svetovni nazor, je pa čisto drugačen; on je evropski in zraven tudi slovanski in v kolikor je slovanski, v toliko nismo sebični, zavojevalni; v kolikor iščemo svojih pravic, želimo te pravice vsem, ki so ponižani in razžaljeni, in to so ravno stebila narodov — kmetje in delavci, pa to bili Slovenci, Hrvati, Srbi, Bolgari, makar Kitajci. . . .

Mi se danes dobro zavedamo, da živimo v tej krizi, v eni strašno važni dobi, v kateri vidimo, in sicer na njenem kraju prvo stopnjo v boljše družabne razmere. Treba je opreznosti, dela, borbe, poštene borbe.

Kmetijska misel, misel pravičnosti in poštenja.

Živimo v dobi novih idej. Kaj pa je to — ideja? Po slovensko bi se reklo misel, zamisel. V sv. pismu je označena z besedo in njen razvoj je objasnjen takole: »Bila je beseda, beseda je meso postala in med nami prebivala. . . . Seveda, ta svetopisemska ideja se je odnosila na prihod Mesije, medtem, ko se naša ideja, v kateri živimo, odnosi na prihod novega zdravega, pravičnega družabnega reda, na temelju zdravega kmetijskega socialnega pokreta.

Pred vojno smo živeli v zavesti, da smo kot narod zastopljeni, vodili smo narodne boje z avstrijskimi Nemci, kateri so nas hoteli kljub božjim in prirodnim zakonom spremeniti v Nemce, to ni šlo. In tudi to je bila za nas ideja, ki je bila ustvarjena z izidom svetovne vojske in meso te ideje je današnja narodna država. To našo idejo v Avstriji so pospešili Avstrijci sami s krivicami do slovenskih narodov, s tem, ker so naše fante in može in narod izstradali.

Ta naša država je dobra kot država ali še ni dobro in pravično urejena na znotraj; družabne razmere so žalostne in nepravilne in vsled te nepravilnosti se ustvarja nova ideja in sicer ideja z željo, da se družabne žalostne razmere zboljšajo na osnovi kmetijske socialne pravice. In tudi ta ideja bo zmagala, gotovo, kot pribito gotovo. Zmaga narodne ideje je bila naša pesem v prvem dejanju in ta naša pesem bo zmagala tudi v drugem dejanju.

Mi to trdimo, a klerikalci pa pravijo, da ne bo zmagala. Kakor so tudi med vojno vpili: »Avstrija bo zmagala, Avstriji Bog pomaga.« In Bog je res pomagal, pomagal je pravici, a pravica je bila na drugi strani. — Kakor tedaj, so razmere tudi danes. Klerikalci vpijejo: »Samo mi smo poštene in samo mi moramo zmagati.« Trdno smo prepričani, da bo bodočnost tudi to njihovo trditev ovrgla in da bo prej ali slej naše kmetijsko ljudstvo klerikalno stranko zavrglo in se osvobodilo te svoje zgodovinske nesreče.

Pogubonosna politika SLS.

SLS ne more stopiti v ožjo kolaboracijo niti z eno stranko v državi, zato bo njena politika, kakor je bila, kakor je, politika drobtin in bolj lokalna, brez temeljne državne in socialne politike. Naš narod tega še ne ve, ker živi pod duševnim klerikalnim terorjem in kateri teror mu prepoveduje, da sliši dokaze od ene in druge strani.

Tako n. pr.: Danes vsak pristaš SLS, ki čita samo »Domoljuba«, »Slovenca« ali »Slov. Gospodarja«, verjame, da je njihova stranka korupcionistom, ki so državo oškodovali za velike milijone dinarjev, zavila vrat, medtem, ko jih je v rešnici ravno njihova stranka rešila izpred sodišča, pred katero jih je spravil Radič in radikale ohvarovala popolnega razsula.

Kmetijski pokret.

Naša stranka je zamišljena kot veliki kmetijski socijalni pokret, ki ima cilj, da pride do politične oblasti ne samo, da na tej oblasti komandira, ampak, da ustvari naš veliki gospodarsko socijalni in kulturni program, v veri, da preje ne bo rešena obstoječa svetska družvena kriza, da preje ne bo zavladal mir med narodi, da preje ne bo sreče med ljudmi in narodi, dokler ne zmaga naš program in naša kmetijska pravica.

Mi nismo revolucionarji ali smo ljudje, ki hočemo današnje nepravilno materijalistično družveno stanje, ki stoji na glavi, postaviti na noge, zahtevamo, da se bo v tem novem stanju spoštovalo vse, ker je spoštovanje zaslužilo. Takrat se bo prvenstveno spoštoval tudi kmet, ki nam preskrbuje naš

vsakdanji kruh, brez katerega se ne more živeti in takrat bo šele izkazana hvaležnost uslišani prošnji iz očenaša: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh...«, takrat se bo začelo spoštovati delo sploh in delavec, ki dela, posebe.

Kdor tega ne razume, ni pravi član našega pokreta in boljše bi bilo, da sploh ni član, da bi s svojim odstopom napravil mesto desetim drugim članom, članom z razumom in srcem, članom od načela, članom sposobnim za borbo, ker te člane mi pričakujemo in vabimo v naš veliki kmetijski, delavski, dejansko krščanski pokret.

Ženske in moške NOGAVICE

najfinejše kvalitete po nizkih cenah pri **FRANCU PAVLIN**, Ljubljana, Gradišče štev. 3.

Iz zunanje politike.

Italija.

Naš spor z Italijo se je znova poostiril. Italijansko uradno poročilo pravi, da direktna pogajanja z Jugoslavijo se še niso začela in da se albansko-italijanska pogodba Jugoslavije ne tiče. Italija bo zahtevala potrditev nettunskih konvencij. Italijanski časopisi še nadalje napadajo Jugoslavijo in jo še nadalje dolžijo, da zbira čete ob albanski meji. Kakih novih zapletljivost pa se ni bati, ker so zapadne sile na naši strani. Italija je sklenila prijateljsko pogodbo z Madžarsko, kar je izvalo v Rumuniji vznemirjenje in nezaupnost proti Italiji. Italijansko časopisje bere ostre lekcije Rumuniji in pravi, da se Italiji mora zaupati. Koliko pa so vredne italijanske prijateljske pogodbe, je pokazala svetovna vojna, ko je Italija zahrbtno napadla svoje prejšnje zaveznike, pokazala pa je tudi to prijateljska pogodba z Jugoslavijo. Lira je zopet porasla, kar je vznemirilo italijanske gospodarske kroge, posebno pa je porast zadel pomorstvo na Jadranu.

Balkan.

V motnem je lahko ribariti. Balkan je taka motna voda, kjer ribarijo zapadne velesile. Manjšinsko vprašanje je na Balkanu najkočljivejše, ker stoje za tem vprašanjem intrige velesil. Balkan ne pozna demokracije, ker manjšina, ki vlada, se drži s pomočjo tujih velesil. Edina izjema je naša država, ker je še kolikor toliko demokratična, oziroma je na potu demokracije. Zato je naša država poklicana, da uresniči geslo »Balkan balkanskim narodom«. Le s tega stališča moremo razumeti gonjo Italije proti naši državi, ker se Italija boji, da bi se razmere na Balkanu učistile, se s tega vidika moremo razumeti prijazno stališče nemškega časopisja napram naši državi. Zakaj Nemčija ve, da si bo s konsolidacijo balkanskih razmer ustvarila močen trg na Balkanu. To je moderno pojmovanje mednarodnih odnošajev, dočim misli Italija z političnimi intrigami doseči zase koristi in

ne pomisli, da so ti uspehi kratkotrajni.

Rusija.

Francosko-ruska pogajanja se ugodno zaključujejo. Rusija bo odplačevala del svojih predvojnih dolgov. Francija pa bo dala Rusiji dolgoročno posojilo, za kar ji bo Moskva izdala koncesije za izrabo petrolejskih vrelcev. Rusija je s tem prebila obroč, katerega je Anglija skovala okoli nje, Francija pa se je osvobodila odvisnosti ameriške in angleške petrolejske produkcije. Pogajanja z našo državo se še dalje vrše in upati je, da bo preko Pariza tudi Beograd prišel enkrat do prepričanja, da je v Rusiji naša rešitev.

Kitajska.

Poročila, ki prihajajo iz Kitajske, gredo preko Londona, zato so silno nezanesljiva. Kantongi so bili v par bitkah premagani od severne armade in so se morali umakniti. Zraven tega je po angleških poročilih nastal opasen razkol v kantonski armadi. Čanghajšek hoče poslati diktator in izločiti vsak ruski vpliv na kantonsko vlado. V Šanghaju je izbruhnila stavka 170.000 delavcev v protest proti generalu Čanghajšek, ker je izdal protikomunistične naredbe. Velesile Japonska, Amerika, Anglija, Francija in Italija so skoncentrirale okoli Kitajske velikansko bojno brodovje, ki je vsak čas pripravljeno udušiti osvobodilno gibanje Kitajcev in ki podpira roparskega generala Čangcolina. Kitajski narod so razni generali, podpirani od Evropejcev popolnoma oropali. Tudi Evropa ne bo imela od tega nobenih koristi, ampak samo škodo. Kako se bo končal ta boj, nihče ne ve, eno pa je gotovo, če bo ohranjena v kitajski narodni stranki enotnost, je njena zmaga zasigurana.

Velika izbira raznega perila, modnih bluz, nogavic, kravat itd. se dobe po nizkih cenah pri **IGN. ŽARGI**, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Dopisi.

Predgrad ob Kolpi. Na velično soboto smo zopet potegnili en jeklen zvon, težak blizu 1000 kg, v naš zvonik cerkve podružnice starotrške fare. Sedaj imamo dva zvona, katerega nam je vtila tovarna na Jesenicah. Vsi vaščani in darovalci se prav veselimo in čestitamo tovarni na tako lepem delu; glasovi lepo harmonirajo. Največji darovalec za zvon je bil g. Martin Majerle iz Predgrada, ki je dal 2500 Din, za kar se mu zahvalimo vsi vaščani in mu kličemo Živijo! Zvon nosi vilito ime Martin M. dar. 2250 Din, kar ni prav, ker bi moralo biti 2500 Din. Ljudje so se hudovali nad livarno, a ona se je pismenim potom opravičila, da ji je bilo tako sporočeno. Ta pomota je ljudi zelo razburila, kajti hvaležnost do velikega darovalca zahteva tudi pravilno priznanje. Zlasti še, ker je obljubil, da bo dal še 2500 Din za zgradbo gasilnega doma, katerega nameravamo zgraditi v sredini vasi na solastninskem posestvu. — Volitve v vasni odbor so bile tudi blizu in bi morale biti že meseca marca. Ne vemo, zakaj se jih zadržuje na

splošno škodo. Bomo malo podrezali na merodajnem mestu. — Menda je še malo takih far, kakor je naša, da si ne more vsaj enega zvona nabaviti, dočim imajo naše sosesedne majhne fare že po dva in tri zvonove, mi pa samo z enim starim malim zvonimo, naj bo petek ali svetek, in bo tudi še mnogo vode steklo po Kolpi, preden bo. — Zahvaljujemo se vsem ameriškim darovalcem za naš zvon in tujim vaščanom, kateri so kaj pripomogli, posebno po nabiralcem.

Bevke pri Vrhniku. Brali smo v nekem listu dopis iz naše sosedne vasi Blatne Brezovice radi nameravanega nastopa pri prihodnjih občinskih volitvah. S tem dopisom se tudi mi povsem strinjamo. Devet vasi ima v sedanjem občinskem odboru le po enega odbornika. Vas Verd pa sama 5 odbornikov in še župana, to pa radi tega, ker se Vrdjani že od nekdanj vpoštevajo kot nekaki nadvladarji nad drugimi vasmi. Za te volitve bode pa postavila vas Bevke svojo kandidatno listo in ne bodo več odločevali močni Vrdjani — ampak le kroglice. Pred volitvami se zopet oglasi mo.

Razne politične vesti.

IZJAVA.

Z ozirom na vestih nekaterih meščanskih listov, da se je načelstvo naše stranke na svoji zadnji seji dne 14. aprila 1927 izreklo za takozvano »napredno fronto« v Sloveniji, ugotavljamo, da ni na teh vestih niti ena beseda resnična. Samo ob sebi umevno je, da imajo te vesti liberalnih in klerikalnih listov edino le namen, škodovati naši stranki.

PRESEDSTVO »SLOVENSKE KMETSKÉ STRANKE

• • •

SLS ni več v vladi! Popolne zakonodajne avtonomije Slovenija še ne bo dobila prihodnji teden!

Nova vlada bo vladala brez parlamenta. To se vidi iz tega, da ne sede v njej zaupniki in zastopniki parlamentarnih strank, ampak osebe, ki imajo svojo veljavo izven parlamenta. Splošno sodijo, da bo nova vlada razpisala v doglednem času nove volitve. Nove volitve pa bo vodil bivši minister notranjih zadev Boža Maksimović, ki se bo v kratkem vrnil v vlado. Volilni boj v Srbiji bo pa naperjen v prvi vrsti proti pašičevcem.

Mi in »napredna fronta«! Tik pred prazniki so se pojavile v nekaterih zagrebških in ljubljanskih listih vesti, kakor da je naša stranka sklenila stopiti v nekakšno »napredno fronto«. Brez »front« menda naši slovenski politikoni in žurnalisti od vojne sem ne morejo več živeti. Če »fronte« ni, jo pa naredi! Kakor sv. Matija, ki led razbija, če ga ni, ga pa naredi. To vest so skoval ljudje, ki so tudi pri »Jutru«,

pa so jo poslali v zagrebške »Novosti«. Ti so jo poslale pa nazaj v Ljubljano, ampak ne v »Jutro«, temveč v »Narodni Dnevnik«. Kar je bilo tu natisnjeno, je bila od prvega do zadnjega stavka laž! Na podlagi te izmišljotine je napisal potem liberalni cmok svoj poseben članek v »Jutro«, a klerikalni cmok v »Slovenca«. Sedaj pridejo na vrsto še manjši listi in »napredna fronta« je tu in pika. Kaj pa je res? Res je samo, da je na zadnji seji načelstva naše stranke nekdo vprašal, kako naj postopajo naši somišljeniki pri bodočih srezkih volitvah. Odgovorilo se mu je, da je glasom našega organizacijskega reda prepuščeno našim pristašem in organizacijam, da pri občinskih volitvah postopajo tako, kakor se jim po krajevnih razmerah primerno zdi. Občina je predvsem socijalno-gospodarska ustanova in ne politična. Tudi bodoče okrajne skupščine niso politična ustanova, ampak socijalno-gospodarska, ki ima pred očmi v prvi vrsti gospodarske potrebe okraja. Če pa je temu tako, potem politična strankarska intransigenca ni na mestu. Pri takšnih in podobnih volitvah kolaboracija z drugimi strankami ni povsem izključena, zlasti z delavsko stranko ne, ako ima v kraju ali okraju kaj pristašev. Sicer pa se je na dotični seji tudi naglasilo, da kolaboracija naše stranke pri bodočih okrajnih (srezkih) volitvah z drugimi strankami nima nobene praktične vrednosti, ker velja za te volitve čisti propore! — O kakšni »napredni fronti« pa na načelstveni seji ni bilo niti govora. Ne zakrivamo pa prav nič, da se nam spričo vedno večje siromašine delovnega ljudstva v Sloveniji zdi potrebna »soci-

jalna gospodarska fronta«, to je so- delovanje kmetske in delavske stranke od slučaja do slučaja. Stavimo, da tega, kar smo tu napisali, listi ne bodo prinesli. Si raje kaj izmislijo. Tako so pretekli teden pisali n. pr., da je tov. A. Prepeluh odpotoval v Zagreb, čeprav so ga na lastne oči videli isti čas hoditi po Ljubljani in so torej vedeli, da ni nikamor odpotoval. — Takšne brezmiselne izmišljotine potrpežlivi braveli ne samo verujejo, ampak celo — plačujejo. Kapitalistično časopisje je pač povsod enako, toda vendarle povsod bolj resno in previdno kot v naši »mili« domovini!

Nov uspeh SLS. Kakor čujemo je prinesel kurir iz Beograda veselo vest za velikonočne pirhe, ne za kmete, ampak za davčne organe, da se jim začnejo takoj izplačevati nagrade za uspešno izterjavanje davkov.

»Narodni Dnevnik«. — Za Velikonoč je objavil kar cel članek na naslov naše stranke, ker smo v zadnji številki »Kmetškega lista« pojasnili našim somišljenikom, ki so nas zaradi njegove pisave hručili, da nimamo mi na njegovo politično orijentacijo prav nobenega vpliva. — »N. D.« nam v tem članku očita tudi nevhvaležnost, ker da se je često eksponiral za našo stranko. To ni čisto točno. Za vse usluge, ki nam jih je tu pa tam storil »N. D.«, so nam njegovi gospodarji sproti predložili svoje račune, ki smo jih radi, a tudi pošteno honorirali. V tem pogledu smo si bot. Kar se pa tiče izgovorov o sedanjih političnih in strankarskih tendenci »N. D.« pa ni vredno, da bi se medsebojno šli »slepe miši«. Ne samo mi, temveč tudi prav preprosti možje na kmetih so opazili spremembo in se čudijo. Ravno zaradi teh je bilo tudi naše zadnje pojasnilo potrebno. Uljudno moramo odkloniti končno tudi skrb »N. D.« za naše volilce. Nimamo pa seveda ničesar proti temu, da tudi v bodočnosti prinaša alarmantne in izmišljene vesti o naši stranki s takozvano »napredno fronto«. To je tudi razumljivo, kajti nas v klerikalni »fronti« ni in nas tudi ne bo!

Četrta stranka. Jako zanimivi so glasovi, ki vedo nekaj povedati o neki novi, »četrti stranki«. Ta stranka naj bi bila pred vsem monarhistična in naj bi obsegala celo državo. Sedanja vlada bi imela nalogo, da pripravi ustanovitev take

stranke za celo državo. Pripominjamo, da ti glasovi niso brez pomena.

Kaznovana ošabnost. Nekaj tednov so živeli klerikalci zlasti na deželi v trdnem prepričanju, da njihove vlade ne bo nikdar več konec ni zato so nastopali povsod tako oblastno in prešerno, da jih že ni bilo zlepa mogoče prenašati. Ker pa spada napuh med glavne grehe, so prejeli klerikalci tudi zaslužen kazni za svoj greh: danes hodijo okrog potrti in povešenih glav kakor največji spokorniki. Če pa jim bo zasijal zopet le žarek moči, bodo zopet divjali in reducirali kakor so prej. Sedaj jih poznamo!

Poglavje o obrestih. Ko so klerikalci še plavali v polnem vladnem veličastvu in odstavljali naše pristaše brezobzirno iz vseh služb ter jih metali na cesto, smo mi zapisali, da se jim bo še vse povračevalo z obrestmi. Takrat je »Slovenec« odgovoril, da se bo gotovo nabralo obresti prav mnogo. Tako je pisal »Slovenec« takrat. Danes pa vidimo, da bo obresti prav malo, ker nimajo klerikalci več priložnosti, da bi na svoj nečloveški način še naprej nalagali »kapital« z brcanjem ljudi iz služb.

Prepozno spoznanje. Ko je klerikalce doletelo to, kar smo jim mi že zdavnaj prerokovali, da so namreč morali zapustiti vladne stolčke, je zapisal »Slovenec«: »Nič si ne prikriavamo: trikrat smo že šli Slovenci na led in trikrat so belgrajski činitelji kvitirali naš vstop z grdo nevhvaležnostjo.« — Pripomniti moramo tu dvoje. Prvič, da niso šli trikrat na led Slovenci, ampak le klerikalci. Druga naša opazka pa je izražena v slovenskem pregovoru: Osel gre enkrat na led!

Nehvaležnost. »Slovenec« kriči danes o nevhvaležnosti. Ima prav. Res so gospodje radikalni silno nevhvaležni možje! Tako lepo in zvesto so jim klerikalci služili kakor more služiti le najbolj ponižna dekla. Glasovali so za vse, kar so radikalni le poželeli, glasovali so proti obtožbi Maksimovića in zagovarjali na ta način najbolj kruta volilna nasilja nad kmeti. Glasovali so za Rade Pašiča, da se je s klerikalno pomočjo izmazal izpred sodišča, glasovali so za davek na ročno delo, glasovali so za znane odredbe v finančnem zakonu, ki dajejo vladi vso oblast, parlamentu pa nič — sedaj pa morajo proč od sklede, ki so jo tako pridno polnili

za druge! Za popotnico pa so jim dali radikalni samo nekaj premeščenih in odpuščenih uradnikov in železničarjev, dali so jim razpuščene cestne odbore in pa prazno mošnjo za deželne zборе! Tako pač mine slava tega sveta!

Iz vlade ven! Klerikalci se niso mogli dovolj objestno obnašati takrat, ko je padla vlada radikalov in radičevcev. Takrat so s satan- skim veseljem pisali, kako je Radič »frčal« iz vlade, kako je »letel« itd. Kako je pa danes? Danes se je pa pripetilo klerikalcem nekaj, kar se še nikomur ni pripetilo, tako so »frčali« in »leteli« iz vlade!

Radičevci so šli iz vlade na način, da je svet vsaj vedel, zakaj je vlada padla, danes pa so klerikalce enostavno vrgli na cesto in še povedali jim niso, zakaj! To se zopet vidi, kako »sposobni« politiki so voditelji SLS, da prav nič niso niti slutili, kaj se pripravljajo! Kar seveda klerikalnih pristašev ne bo oviralo, da bodo zopet in zopet volili »najbolj sposobnih« slovenskih politikov!

SVILENE RUTE najnovejše vrste najcenejše pri Fr. Pavlin, Ljubljana, Gradišče šte. 3.

Volitve v cestne odbore.

V nedeljo se vrše volitve v cestne odbore. Kakor znano, je bivša klerikalno - radikalna vlada skoro vse cestne odbore brez pravega vzroka razpustila, čeprav so prav pridno delali, in na njihova mesta postavila komisarje, tako da zaenkrat vse delo počiva.

O važnosti volitev v cestne odbore ne bomo govorili na dolgo in široko. Vsaj vsak človek vidi, kakšne so danes naše ceste, še bolj pa vemo, kakšne so pred nekaj leti bile. Kar je sedaj popravljenega, je delo naših cestnih odborov.

Poglejmo, s kakšnimi dohodki je računal okrajni cestni odbor ljubljanske okolice v povojnih letih:

L. 1922: Dohodki 792.800 Din, stroški 792.714 Din.

L. 1923: 1.989.696 Din dohodkov, stroškov pa 1.923.552 Din.

L. 1924: 871.436 Din dohodkov in stroškov 874.854 Din.

L. 1925: Dohodki 864.378 Din, a stroški 879.158 Din.

L. 1926: 971.000 Din dohodkov, a 979.843 Din stroškov.

Ako seštejemo vse stroške in dohodke v omenjenih letih, dobimo po odbitku stroškov od dohodkov prebitka 66.143 Din.

Tako je bilo gospodarstvo v cestnih odborih, ko so v njih odločevali klerikalci. Ceste so kljub stroškom propadle!

Kakšno pa je bilo gospodarstvo, ko so prevzeli cestne odbore naši možje l. 1927?

Proračuni cestnih odborov izkazujejo za l. 1927:

1.404.744 Din dohodkov, stroškov pa 757.991 Din! Ostane torej prebitka 646.853 dinarjev!

Poleg tega je prevzel nov odbor preko 100.000 Din dolga, katerega je vsega poplačal. Za popravila od poplav porušenih mostov in cest je dal nad 200.000 Din. Za most v Tacnu, ki pravzaprav ni v njegovi oskrbi, je dal 108.000 Din. Ko je tov. Kušar kot načelnik cestnega odbora oddal posle novo imenovanemu gerentu, je izročil tudi 268.000 dinarjev. Vse ceste nasute in popravljene, klanci znižani, mostovi popravljene pa še toliko denarja, to je velika razlika med gospodarstvom in gospodarstvom.

Tako so gospodarili naši možje, ki so bili možje dela. Za nagrado za njihovo delo pa jih je klerikalna vlada razgnala!

Volilci! Storite v nedeljo vsi svojo dolžnost! Izbira nam ne more biti težka: Na eni strani vam kažejo neizprosne številke, kdo je znal z davčnim denarjem kaj narediti in še nekaj prihraniti, na drugi strani pa vidite samo izdatke in stroške brez znatnih prihrankov in brez popravila cest — za kaj se hočete odločiti?

Volilci! Pokažite s svojim glasovanjem, da cestnih odborov ne smatrate za brezdelne ustanove, ampak za gospodarske, kjer naj odločuje in ima besedo tisti, ki je dokazal, da nekaj zna in da hoče delati — to pa so dokazali naši možje!

čitajte »Grudo«!

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Telefon šte. 149, 968

Prešernova ulica 4

Pošt. ček. račun 13.853

(Ziro-račun pri Narodni banki)

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menic ter trg. ceslj. — Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.

Novice in razno.

Izplačilo avtonomnih doklad. — Finančna delegacija objavlja uradno: Ker so se davčni zaostanki izdatno zmanjšali in so v mnogih krajih že popolnoma zginili, je še bivši delegat dr. Šavnik odredil, da se avtonomne doklade odslej zopet izplačujejo v polnem znesku predpisa, ne glede na stanje vplačil.

Predgrad ob Kolpi. Imeli smo sestanek kraj. org. SKS z zelo važnim dnevnim redom, ki se je tikal našega bodočega dela. Bilo je tudi več gospodarskih predlogov stavljenih. Tov. Jurij Šterk je predlagal glede članarine in predlog na naše poslance, da oblastni odbor pokrene akcijo za zatiranje hroščev.

Vabilo na srezki zbor zaupnikov za srez Šmarje-Kozje-Rogatec, ki bo v nedeljo dne 24. aprila 1927 ob 2. uri popoldne v gostilni Smeh v Mesinju.

Prvo gospodarsko dobrodelno društvo v Tržišču namerava ustanoviti okrožni odsek za gasilno društvo s sedežem v Pijavcah. V to svrhu vabi vse, ki se zanimajo za gasilstvo, na pogovor iz ondotne okolice. To so vasi: Pijavce, Tržišče, Kapla vas, Skrovnik, Bruna vas, Most Sv. Rok, oboje Jesenice, Zagorca, Hrastovca, oboje Mladatiče, Gabrijele, Polje, Karmeli in bližina. Ker je stvar zelo potrebna in gospodarskega pomena, se gotovo udeležite vsi razgovora, ki se bo vršil na belo nedeljo ob 3. uri popoldne pri g. Jermanu v Pijavcah. Natančna pojasnila nam bo podal zastopnik iz Ljubljane.

Soim Na Veliki Hlenci bo sejm dne 27. aprila.

Občni zbor Ljubljanske borze. Ker so razveljavljene volitve ki so se vršile na II. rednem občnem zboru dne 22. marca t. l., sklicuje borzni svet ponovno II. redni občni zbor na dan 10. maja 1927 ob 16. v borzne prostore v Ljubljani, Kongresni trg št. 9/I. nad. (Filharmonija).

Naše nove vojne ladje. Naši dve podmornici ki se gradita v angleških ladjedelnicah bosta v najkrajšem času dovršeni ter meseca septembra izročeni naši državi. Vsaka

bo imela nosilnosti 800 ton. Razen tega je vojno ministrstvo naročilo v Franciji nadaljnji dve podmornici po 640 ton. V Nemčiji je naročena večja vojna ladja tipa »vodja flotilje« in dva »maata«. To je začetek izgradnje naše vojne mornarice.

Potni listi za Zedinjene države se letos ne izdajajo. Ker je naša kvota za izseljevanje v Zedinjene države Severne Amerike že napolnjena, je ameriški konzulat v Zagrebu za letos ustavil sprejemanje prošenj za potne liste na redno kvoto. Ta ukrep pa ne velja glede prošenj za potne liste na prvenstveno kvoto ali izven kvote. Take prošnje se bodo še nadalje sprejemale.

Težka železniška nesreča pri Zalogu. Na železniškem tiru med Zalogom in Lazami se je pripetila strahovita nesreča, čije žrtev je postal 28-letni železniški zavirač Josip Zavrl iz Laz. Zavrl je bil v nedeljo zvečer v službi na zaloški postaji. Po službi je odšel po proggi proti domu. Okrog 5. zjutraj je opazil žel. uslužbenec, ki kontrolira proggo, da leži med Zalogom in Lazami ob tiru strahovito razmesarjeno truplo. Pod kolenom sta bili odrezani obe nogi, vrh tega pa je bilo še polno drugih težkih poškodb.

Strašna smrt. Mlada 15-letna deklica je likala z likalnikom na špirit v neki hiši v Prekmurju. Na nepojasnen način se je vnela deklici obleka in hipoma je bila vsa v plamenu. Vsled težkih opeklin je deklica kmalu podlegla.

Solskim vodstvom sporoča konzorcij, ki je zgradil leseni most čez Savo ob deželni cesti Lesce Bled v svrhu zveze z Bledom, da ne bo o priliki majniških izletov od ljudskošolskih učencev in dijaštva vseh vrst pri prehodu čez ta most zahteval nikake mostnine.

Zrakoplovna pošta. Ministrstvo pošte in brzojava razglša, da se zopet odpravljajo iz naše države pošiljke z zrakoplovi in sicer v Francijo, Češkoslovaško, Poljsko, Avstrijo, Madžarsko, Rumunijo in Turčijo.

Avtomobilska zveza Kočevje — Delnice. Za 160 km krajša pot iz Ljubljane na Sušak je nastala vsled avtomobilske zveze iz Kočevja skozi Brod na Kulpi v Delnice. Avtobus odpelje opoldne iz Kočevja in pride v Delnice ob 16. uri. Iz Delnic odhaja ob 5.30 zjutraj in prihaja v Kočevje ob 8.30. Cene so nizke in sicer po 1 Din za km, odnosno 1.50 Din na 12 km dolgem hrvatskem delu.

Ustrelil se je s karabinko Jakob Zupan iz Praprotnice police, občina Velesovo, star komaj 24 let. Vzrok ni znan.

Nevarnost novih poplav. V Slavoniji in severni Baranji groze nove poplave. Tekom zadnjih dni je narasla Drava za 1 in pol metra ter narašča še vedno rapidno. Veliki nasip pri Belju še vedno ni popravljen. Pred kratkim je prispel na lice mesta materijal za reparaturo. Med tem pa je prišlo med državno domeno in občino Belje radi porušenega dela nasipa do spora, vsled česar baš 200 metrov dolgega od lanskoletne poplave porušenega dela nasipa zaenkrat ni mogoče zopet zgraditi.

Novo brezžične postaje. V ministrstvu pošte in brzojava se vrše priprave za vzpostavitev novih brezžičnih postaj. Prva taka postaja se postavi v Podgorici.

Velika nesreča na morju. V bližini Koreje se je potopil parnik, na katerem se je nahajalo 800 ljudi. Več sto ljudi je utonilo. Doslej so izvlekli iz vode 42 utopljenecov.

Enajst rudarjev zasutih. V rudniku Bamslevu se je pripetila eksplozija, vsled katere je bilo 11 delavcev zasutih. Trije so bili ubiti, trije pa težko poškodovani.

Kmetijski nemiri v Bosni. Te dni je prišlo v selu Kurmici do velikih kmetijskih nemirov. Zbralo se je nad 1000 kmetov iz 6 vasi. Prišlo je do spora med domačimi in novonaseljenimi kmeti radi nepravilno razdeljene zemlje.

Krošnjariji. Radi vedno bolj rastoče krošnjarske nadloge je policija v Ljubljani uvedla obširno akcijo in aretirala šest Dalmatincev, ki so krošnjarili brez dovolilnega lista. Priprla jih je v odgonskih zaporih na magistratu, nato pa odpravila odgonskim potom v njihove domovinske občine.

TEDENSKI KOLEDAR.

24. aprila, nedelja: Jurij.
25. aprila, ponedeljek: Marko.
26. aprila, torek: Klet.
27. aprila, sreda: Peregrin.
28. aprila, četrtek: Vitalij.
29. aprila, petek: Peter M.
30. aprila, sobota: Katarina.

SEJMI.

24. aprila: Škofja Loka, Podšentjur, Planina, Radovljica, Črni vrh, Žužemberk, Hoče, Sv. Jurij ob j. ž., Sv. Jur v Hrastovcu, Sv. Jurij v Svečini, Kaniž, Laško, Zdole.
25. aprila: Bučka, Grosuplje, Hotavlje, Mozelj, Jagnenca, Sv. Jur pod Kumom, Gorica pri Ribnici, Podbukovje, Ig. Vače, Kostrivnica, Sv. Jurij ob Taboru, Dobava, Konjice.
26. aprila: Semič, Metlika, Bušča vas, Kozje.
27. aprila: Lukovica, Vesela gora.
28. aprila: Rakitna, Struge, Pri Cerkvu.
30. aprila: Sv. Volbenk, Št. Rupert.

VREDNOST DENARJA.

Za 1 dolar	Din 56-75
Za 1 liro	Din 2-82
Za 1 avstrijski šiling	Din 8—
Za 1 češko krono	Din 1-68
Za 1 francoski frank	Din 2-22
Za 1 zlato marko	Din 13-05
Za 1 švicarski frank	Din 10-94

Angleško suknjo po solidnih cenah dobite pri **Francu Pavlinu**, Ljubljana, Gradišče št. 3.

V Loškem potoku je umrla v 86. letu starosti ugledna posestnica Ana Debeliak, mati našega odličnega pristaša Jožeta Debeljak-a in stara mati tovariša Ivana Debeljak-a z Loškega potoka. Naj v miru počiva. Prizadetim naše sozaljce.

Smrt vsled ugriza steklega psa. Pred nekaj tedni je priletel pes v Gor. Dobravo, občina Gor. Mihalovci v Medimurju in je obgrizel več psov in 6 letno deklico od France Banek. V nedeljo 10. t. m. je začel obgrizeno deklico boleti trebuh in 13. t. m. že ni več jedla. Oči so se ji napele, potemnele in gledala je

Pozor!

VSI bralci lahko dobijo po spodaj označeni izvanredno nizki ceni vse vrste obutev, osebno ali po povzetju. Vposlati je treba številko noge ali pa odtis stopala, širokost in višino noge, ter navesti obliko, ameriki, ali šimi. Vrsta in oblika ter cene istim so:

Moški čevlji ameriškega oblika, visoki, črn boks	Din 175.—
Moški čevlji šimi (špičasti) oblika, visoki, črn boks	Din 180.—
Moški čevlji šimi (špičasti) oblika, nizki, črn boks	Din 160.—
Ženski čevlji šimi (špičasti) oblika, visoki, črn boks	Din 175.—
Ženski čevlji šimi (špičasti) oblika, nizki, črn boks	Din 141.—
Ženski čevlji šimi (špičasti) oblika, s špango, črn ševro	Din 132.—
Ženski čevlji ameriškega oblika, visoki, črn boks	Din 168.—
Ženski čevlji ameriškega oblika, nizki, črn boks	Din 138.—
Ženski čevlji ameriškega oblika, nizki, črna teletina	Din 100.—
Fantovski visoki čevlji, črn boks, od 31—35	Din 105.—
Fantovski visoki čevlji, črn boks, od 36—39	Din 135.—
Fantovski polčevlji, črn boks, od 31—35	Din 90.—
Fantovski polčevlji, črn boks, od 36—39	Din 120.—

Dekliški visoki čevlji, črn boks, od 26—30	Din 100.—
Dekliški visoki čevlji, črn boks, od 31—35	Din 115.—
Dekliški polčevlji ali s špango, od 26—30	Din 70.—
Dekliški polčevlji ali s špango, od 31—35	Din 90.—
Otroški čevlji, od 18—21	Din 82.—
Otroški čevlji, od 22—25	Din 40.—
Otroški čevlji, od 26—30	Din 58.—

Za ružave čevlje je treba doplačati in sicer:	
Za moške in ženske visoke	Din 15.—
Za moške in ženske nizke	Din 10.—
Za fantovske in dekliške visoke	Din 7.—
Za fantovske in dekliške nizke	Din 5.—
Za otroške	Din 4.—

Pozor!

Detajlna prodaja **Carl Pollak d.d., Ljubljana, Dunajska c. 23**

strašno. Kričala je vedno, ustrašila se vsega, grizla jezik in si trgala ustne. V četrtek 14. t. m. je dobila krče v prsni in slini so jo zalile in zadušile še isti dan. Kadar stekel pes ugrizne katero žival ali človeka, takoj javite oblastem, da ukrepejo potrebne korake.

Zopet stekel pes. Pred nekaj dnevi se je priklatil v občino Sv. Miklavž na Dravskem polju stekel pes, ki je več ljudi obgrizel. Končno se je posrečilo ljudem nevarnega psa uiniti. Odrejen je strog pasji kontumac.

Beg 10 kaznjencev. V Bardovcih pri Skoplju je preteklo soboto pobegnilo 10 kaznjencev, ki so bili na delu na državnem posestvu. Napadli so stražo ter nato brez sledu izginili.

Vagoni za izvoz. Prometno ministrstvo je podvzelo vse potrebne mere, da bo v bodoči izvojni sezoni na razpolago zadostno število vagonov. Že sedaj so posamezne direkcije dobile naročilo, da forsirajo transport drv in gradbenega lesa, tako da bo ta prevoz še pred jesensko izvožno sezono, to je do 1. septembra t. l. končan. Med sezono se bodo vagoni za transport gradbenega lesa in drv dovoljevali interesantom le, kolikor se ne bodo potrebovali za sezonsko blago. Upajmo, da se bodo ti računi obnesli. Doslej so se še vsako leto izjalovili.

Podpora rudarski šoli v Celju. Generalna direkcija državnih rudnikov je nakazala rudarski šoli v Celju podporo v znesku 20.000 dinarjev.

Velikonočne pozdrave pošiljajo vojaki kraljeve garde: Franc Zaletel, Zg. Šiška; Jožef Rotar, Smartno; Anton Marinko, Vnanje Gorice; Franc Dorn, Celje; Alojzij Bleznik, Medlog; Sigfrid Koscha, Laško; Martin Šustar, Sorica; Jožef Stražek, Šmarje pri Jelšah; Andrej Kušar, Kozarje; Mihael Kočar, Slape; Viktor Snoj, Zg. Kašelj; Prebil Blaž, Smartno; Josip Renškar, Log; Franc Podobnikar, Osredok; Jakob Čebulj, Zg. Šiška; Ciril Oblak, Zg. Šiška; Pavel Knapič, Sp. Šiška; Ivan Babnik, Bizovik; Jožef Podmilšak, Lukovca.

Univ. prof. dr. France Veber: Idejni temelji slovanskega agrarizma. Programatična socialna študija. Izdala Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena broširane mu izvodu Din 45.—, elegantno v platno vezanemu Din 60.—. — O knjigi, ki je namenjena predvsem slovenski inteligenci, bomo obširno poročali. Za danes samo ugotovljamo, da je avtor knjige prelomil z dosedanjim filozofskim naziranjem socialnega vprašanja in postavil novo teorijo — slovanskega agrarizma kot socialnega činitelja človeštva. — Upamo, da bo slovensko izobraženstvo seglo po knjigi, ki jim

odpira pogled v temelje kmetijskega — do danes preziranega — pokreta.

Popravi. V članku »Kje so naši prijatelji?«, priobčenem v »Kmetijskem listu« od 13. t. m., vrnila se nam je tiskovna napaka. Na mestu, kjer stoji: Krajnost razuma je zemeljska abnormalnost v dobro..., bi moralo stati: Krajnost razuma je zemeljska abnormalnost v zlo, krajnost duha je zemeljska abnormalnost v dobro...

Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge!

Narodni gospodar.

Tujskoprometno delo v mariborski oblasti.

Dne 22. marca se je vršila v Mariboru druga seja širšega odbora Tujsko-prometne zveze za mariborsko oblast ob udeležbi zastopnikov oblastne uprave, ravnateljstva državnih železnic, ravnateljstva pošte in brzojava, Trgovsko-obrtne zbornice, Gostilničarske zadrugne zveze ter mest Celja, Maribora in Ptuja. Na seji je predsednik g. dr. Pirkmajer podal obširno poslovno poročilo. Nova organizacija prehaja preko premnogh začetnih težkoč k pozitivnemu delu ter se bodo ugodne posledice njenega poslovanja mogle opaziti še v bližnji bodočnosti.

Zveza otvori s 1. aprilom svojo popolnoma novo urejeno prometno pisarno kraj glavnega kolodvora na Aleksandrovi cesti šte. 35 v poslopu, v katerem posluje transportna družba »Balkan«.

Zveza otvori biljetarno za prodajo vozniških listkov vsake vrste za tu- in inozemstvo v Mariboru, posredovalnico potnih viz, nastanjanja tujcev, osiguranja potne prtljage, zavarovanja zoper potne nezgode in prevzame zastopstvo mednarodne družbe za spalne vozove. Založila in prodajala bo najboljša

krajevne razglednice iz cele oblasti, slike, zemljevide, vozne rede ter krajepisne, narodopisne in zgodovinske propagandne brošure. Za olajšanje in pocenitev izmenjave denarnih vrednosti bodo poslovala zvezna menjalnica. Zveza si pridobi tudi obrtno pravico za reklamacijsko posredovanje v carinskih in železniško-tarifnih zadevah.

Odbor je dovolil primeren kredit za ustanovitev oblastnega arhiva propagandnega gradiva. V to svrhu se bodo zbrale najboljše slike iz vseh tujskoprometnih krajev in nabavili novi posnetki raznih zanimivosti iz področja mariborske oblasti. Slike se bodo zložile v več garnitur in stavile na razpolago kot reklamni material za razne tu- in inozemske izložbe. Zveza bo posebej honorirala posebno prikladne reklamne fotografične posnetke in nakupila potrebno število klišejev za najboljše slike iz svojega okoliša. Izdati pa namerava tudi primerno propagandno brošuro z zemljevidom in slikami najbolj priljubljenih tujskoprometnih krajev. Propagandni spisi, ki se predložijo v odobritev zveznemu odboru, se bodo nagradili.

Upati je, da se bodo v bližnjem času mogli uresničiti ti načrti in

da se bode tujski promet v mariborski oblasti znatno dvignil, kakor to zasluži pokrajina z ozirom na svoje prirodne krasote, znana kopanišča in zdravilišča.

Polovična voznina za posebnike in razstavljalce letošnjega Ljubljanskega veesejma, ki se bo vsel od 2. do 11. junja, je dovoljena. — Ugodnost veija za vse vrake, izvet je le Sampion Orient Express. Posetnikom ni treba dajati, kakor do sje, zigosati veesejskih legitimacij na domači postaji. To je veika oajsava, za katero se je doslej uprava veesejma zaman borila. — Posetnik sedaj lahko kupi legitimacijo šele v Ljubljani in se lahko brez žiga domače postaje vozi v svoj kraj. Samo mora biti legitimacija potrjena od veesejma, da je dotičnik veesejem v resnici obiskal. Vozni listek, ki ga kupi posetnik pri odhodu v Ljubljano, mu v zvezi s tako potrjeno veesejsko legitimacijo daje pravico do brezplačnega povratka. Za prevoz razstavnega blaga se plača v Ljubljano cela pristojbina in blago odpremi potem brezplačno nazaj na sedež razstavljalca.

Poljaki obiščejo Jugoslavijo. — Poljsko ministrstvo trgovine sporoča, da pride začetkom meseca maja v Jugoslavijo večja skupina Poljakov. Interesirajo se za prodajo produktov poljske industrije na jugoslovanski trg in orijentske trge in žele pospešiti tudi jugoslovanski eksport na Poljsko. Ta obisk Poljakov že v naprej toplo pozdravljamo in smo prepričani, da bo rodil obilo koristnih plodov za obe strani, posebno še, ker odhaja tudi jugoslovanska grupa koncem tega meseca v istih ciljih na Poljsko. Obisk Poljakov je napovedan tudi za Ljubljano, Bled in druga letovišča.

Poravnajte naročnino!

Pod šifro »Srcčanje«

prezrl in prepozno čital; zelo mi je žal. Bil sem zaposlen štiri dni nepretrgoma. Če vam je mogoče drugo nedeljo, t. j. 1. maja ravno tam. — Pozdrave A. Š.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA C.

PODRUŽNICE IN AGENCIJE:

Delniška glavica:
Din 50.000,000.—
Rezervni zakladl ca:
Din 10.000.000.—

Brezice
Celje
Črnomelj

Gorica
Kranj
Logatec

Maribor
Metkovič
Novi Sad

Novomesto
Prevalje
Ptuj

Rakek
Sarajevo
Slovenjgradec

Spil
Trst

Brzovjavni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon št. 261, 413,
302, 503 in 504.

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE POSLE.

Kolesarji pozor

poznavalec koles bo kupil samo

GRITZNERJEVO KOLO

najboljši material, zato tudi najceneje. — Edino le pri

Josip Petelinc-u

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika.

Semenski oves, la spiltski portland-cement (Salona-Tour) umetna gnojila (rud. superfosfat, kalijeva sol, kajnit, thomasova žindra), kakor tudi DEBELI in DROBNI pšenični otrobi vedno v zalogi pri

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga

Ljubljana
Kolodvorska ulica.

Prodajam dva travnika

eden je na Blatu v občini Vič, v izmeri 4 orale za ceno 45.000 dinarjev. Drugi je ob Večni poti v občini Zg. Šiška, v izmeri ca 3 orale. Cena 45.000 dinarjev. A. Felber, trgovina za Bežigradom, Ljubljana.

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštno hranilnice št. 14257

reg. sadr. z neomej. sav.

Brsojavke „Kmetki dom“. Telefon št. 2047

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročilu ter sestavi promičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kreditne v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

vloge na knjižico

Obrestuje

6%

brez od-
povedi

štetih

Večje obroke vloga in vloga v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje: Kavcije, lakse, srečke in vrednostne papirje ter čerke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8.—12.4, in od 2.—4.4.

Pooblašteni prodajalci srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.

Kako je mogoče obvarovati domačo živino od oslabelosti, ki je posledica poroda?

Vsem je znano neljubo dejstvo, da vse vrste domače živine: krave, svinje, kobile itd. zelo oslabejo po porodu in se nato v večini slučajev od te oslabelosti zelo težko oporavijo. To oslabiljenje pa ima za posledico, da matere nimajo dovolj mleka za časa sesanja mladičev, radi česar so tudi le-ti slabiji, kakor bi imeli biti. Da jih pa obvarujemo ene kakor druge, to je matere in mladenčke, imamo sedaj izredno dobro sredstvo in to je:

Težakovo hranilno in zdravilno olje za živino

ki je sedaj že večini naprednih živinorejcev dobro znano.

Ako dajete to olje noseči živini vsaj 14 dni pred porodom in nato ves čas, dokler mladiči sesajo, dosežete sigurno sledeče:

1. Da matere za časa dojenja popolnoma nič ne oslabejo in da imajo več mleka, ki je pri tem tudi močnejše in za mladiče izdatnejše.

2. Da so mladiči trdnjši in krepkejši, da hitreje rastejo in da ne oslabejo močno, ako se jih odstavi. Da mladiči po odstavljenju ne bi dalje oslabele, potrebno je da jim dajete to olje vsaj en mesec po odstavljenju naprej.

To olje morete dobiti samo pri tvrdki:

M. Težak,

Zagreb, Gundulićeva ul. 13,

In sicer v ročkah (kantah) po 5 kg po ceni od Din 125.— za eno kanto, ki se pošlje po poštne povzetju.

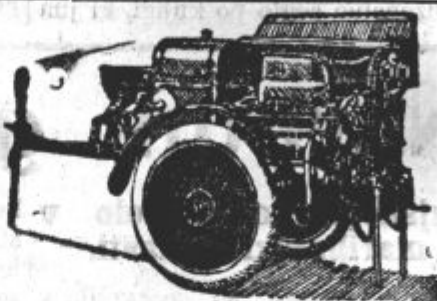
Navodila za uporabo pošilja gornja tvrdka brezplačno.

GASILNA DRUŠTVA pozor!

Motorna brizgalna 60 m³ za uro do 60 metrov višine. Motor: 4 cilindre z 22/36 HP. Vse auto-brizgalne 50-40%, ceneje kot konkurenčni izdelki

dobavlja zastopstvo Renault

A. LAMPRET, Dunajska c. 22.

Iščem družabnika (co)

v svrhu otvoritve trgovine z lesom in deželimi pridelki. — Sprejme se izrecno samo somišljenik (nica) SKS. Ponudbe poslati na upravo »Kmetke ga listac« pod šifro »Poštenec«.

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, namramnice, žepni robci, nakit za obleke, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, kloti v vseh barvah, šifoni, Solingen škarije, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje. Razna dišeča mila — samo pri

Josip Petelin

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

LJUBLJANA

Najnižje cene!
Točna postrošba!

Moški štofi!

Novo dospeli! Velika izbira! Najnižje cene! Pred nakupom oblek si oglejte zalogo v trgovini Frane Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer.

PETELINA

velike domače pasme, z barvo spreminjajočim se perjem in košatim repom, ter

2 veliki kuri

kupi takoj učni zavod za nagačenje. Ponudba navedbo kraja in cene je vpslati upravi tega lista pod šifro »Petelin 3c«.

Prodajajte

„KAŠTEL“-ovo Sirošče.

Največja izdelovalnica „Sirošča“ v naši državi, v tekočini in prašku.

„Sirošče“
v prašku
napram
sliki

je najboljša in najpraktičnejša kvaliteta.

Zahtevajte cenike! Pri večjih naročilih posebno velik popust.

„Kaštel“ d. d., Karlovac

Kmetovalci pozor!

Kar je bilo nekdanj, to velja tudi danes. Uporabljajte staro, vsestransko preizkušeno sredstvo redilni prašek za živino, posebno za prešiče:

„MASTELIN“

zakonito zavarovana znamka.

Samo poskusite in prepričali se bodede! Dobi se v vseh trgovinah na deželi in v glavni zalogi

A. Kosec, Maribor.

Modni kamgarn sportni ševijot za fine obleke
Velika izbira. Ugodne cene.

R. Miklauc
„Pri škofju“
Ljubljana.

Vsem odjemalcem nudimo za bližajočo se sezijo najboljšo

98-99% modro galice

po ceni Din 6.40 za kg franko Ljubljana. Cena velja samo pri takojšnjem plačilu.

Javite, koliko kilogramov galice boste rabili.

„EKONOM“

LJUBLJANA,
osrednja gospodarska zadruga.

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog
nad Din 65.000.000.-

V LASTNI PALAČI NARODNI DOM

Stanje glavnice in rezerv
nad Din 4.000.000.-

Sprejema hranilne vloge. — Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle.
Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: MARIBOR — ŠOŠTANJ.